

Štátna odborná škola pre ženské povolania v Brezne

Opis na úrovni archívneho fondu

kód	názov kódu v AJ	obsah	Názov kódu v SJ
3.1.1.	Reference code	SK_1520_1771	Referenčný kód
3.1.2.	Title	Štátna odborná škola pre ženské povolania v Brezne	Názov jednotky opisu
3.1.3.	Date(s)	1929-1950	Časový rozsah
3.1.4.	Level of description	archívny fond	Úroveň opisu
3.1.5.	Extent and medium of the unit o description (quantity, bulk, or size)	0,80 bm (101 úradných kníh, 7 škatúl)	Rozsah a nosič jednotky opisu (množstvo, rozsah alebo veľkosť)
3.2.1.	Name of creator(s)	Štátna odborná škola pre ženské povolania v Brezne nad Hronom	Názov pôvodcu
3.2.2.	Administrative history	Štátna odborná škola pre ženské povolania v Brezne nad Hronom vznikla na jeseň v roku 1929 z podnetu spolku slovenských žien Živena. Už predtým Živena s podporou mesta organizovala rôzne kurzy pre ženy a dievčatá, cieľom ktorých bola príprava mladých žien a dievčat do života a zároveň vychovať z nich uvedomelé samostatné ženy. Tak vznikla Mestská odborná škola pre ženské povolania v Brezne. Ministerstvo školstva a národnej osvety dňa 27. júna 1931 z nej ustanovila Verejnú odbornú školu pre ženské povolania, stala sa verejným ústavom riadeným štátom a mestom, podliehala priamo Ministerstvu školstva (číslo rozhodnutia 163 323/30). Nariadením Slovenskej národnej rady č. 5 zo dňa 6. septembra 1944 o poštátnení školstva na Slovensku sa škola vrátila k pôvodnému názvu Štátna odborná škola pre ženské povolania v Brezne nad Hronom. Dozor vykonávali odborní inšpektori určení ministerstvom. Na správe školy sa podieľalo aj kuratórium ktoré pozostávalo z predsedu, miestopredsedu, členov a revízorov. Predseda bol okresný náčelník, miestopredseda starosta obce, členovia boli	Dejiny správy pôvodcu

		<p>zástupcovia spolku Živena, zástupca škôl a zástupcovia učiteľského zboru. Revízori bol mestský účtovník a vedúci notár. Učiteľský zbor sa skladal z interných a externých učiteľov, ktorí boli činní aj v rôznych spolkoch kde zastávali významné funkcie. Škola sa zúčastňovala na exkurziách, výstavách, usporadúvala školské slávnosti a večierky. Podieľala sa na sociálnej činnosti, žiačky zhotovovali odevy pre deti z chudobných rodín. Na činnosť školy prispievali fabriky aj miestne firmy. Bola organizovaná ako dvojročná rodinná škola, ale zároveň viedla aj trojmesačné kurzy. Na dvojročnom štúdiu sa vyučovalo dvadsať predmetov – slovenčina, nemčina, zdravotná, počty, spev, telocvik, vedenie domácnosti, ručné práce a iné. Absolvovanie školy bolo tiež prípravou k vzdelávaniu učiteliek domácich náuk. Trojmesačné kurzy boli určené hlavne pre zamestnané, alebo pre ženy a dievčatá v domácnosti. Usporiadanie týchto kurzov bolo veľmi rozmanité o čom svedčí aj kurz ozdobného a vianočného pečiva v školskom roku 1937/1938. Školu navštevovali žiačky riadne a mimoriadne tzv. hospitantky. Rozdiel medzi týmito žiačkami bol v tom, že žiačky riadne študovali všetky predmety predpísané školskou osnovou a hospitantky len predmety, ktoré si samé vybrali. V školskom roku 1934/1935 pribudla do organizácie školy živnostenská pracovňa pre šitie šiat. Dopĺňala odborné vzdelanie absolventiek, vysvedčenie malo platnosť tovarišského listu a oprávňovalo k založeniu živnosti. Škola získala živnostenské oprávnenie Ministerstvom obchodu a priemyslu v dohode s Ministerstvom školstva a národnej osvety nariadením č.13, vyhláseného 30. januára 1936. Po skončení školského roku 1949/1950 bola Štátna odborná škola pre ženské povolania v Brezne nad Hronom zrušená.</p>	
3.2.3.	Archival history	<p>Na rekonštrukciu dejín archívneho fondu sa nezachovalo dostatok relevantných písomností. Zápisnice, administratívne spisy alebo evidenčné knihy sa nezachovali. Zachovali sa výročné správy z rokov 1930 – 1937, triedne knihy a prijímacie katalógy. V päťdesiatych rokoch vznikla Vyššia škola výživy v Brezne a archívny materiál Štátnej odbornej školy pre ženské povolania v Brezne nad Hronom spolu s písomnosťami Štátnej odbornej školy pre ženské povolania v Banskej Štiavnici sa stali jej súčasťou ako ich pokračovateľke. V šesťdesiatych rokoch 20. storočia Vyššia škola výživy v Brezne sa stala súčasťou Strednej školy pre spoločné stravovanie v Brezne. Zhruba v tomto období sa archívny fond týchto škôl dostal do trvalej úschovy vtedajšieho Štátneho okresného archívu v Brezne. Po jeho zrušení ich prevzal Štátny okresný archív v Banskej Bystrici. V osemdesiatych rokoch 20. storočia sa pristúpilo k spracovávaniu zachovalých písomností tohto fondu (viď kapitola Vyhľadávacie pomôcky).</p>	Dejiny archívneho fondu
3.2.4.	Immediate source of acquisition or transfer	<p>Archívne písomnosti Štátnej odbornej školy pre ženské povolania v Brezne nad Hronom sú zaevidované pod prírastkovým číslom 128 z 14. februára 1962.</p>	Spôsoby získavania archívnych

			prírastkov
3.3.1.	Scope and contents	Zachovalé triedne knihy a katalógy poskytujú základnú informáciu o skladbe predmetov na škole spolu s menoslovom žiakov a vyučujúcich. Viac k histórii školy sa dá vypátrať v zachovalých výročných správach, ktoré pre školu tlačilo Štátne nakladateľstvo v Prahe	Obsah a rozsah archívneho fondu
3.3.2.	Appraisal, destruction and scheduling information	Pri spracúvaní sa skartovali dokumenty bez historickej hodnoty. Materiál nebol usporiadaný a vyžadoval usporiadanie a triedenie.	Vyradovanie a hodnotenie
3.3.3.	Accruals	Archívny fond je uzatvorený. Ďalšie prírastky sa neočakávajú.	Možné prírastky
3.3.4.	System of arrangement	Písomnosti archívneho fondu Štátna odborná škola pre ženské povolania v Brezne nad Hronom sú rozdelené na katalógy, triedne knihy a výročné správy, ktoré sú zoradené chronologicky.	Spôsob usporiadania
3.4.1.	Conditions governing acces	prístupný	Podmienky prístupu
3.4.2.	Conditions governing reproduction	Archívne dokumenty možno reprodukovat' so súhlasom archívu podľa podmienok uvedených v jeho bádateľskom poriadku a v súlade s internými predpismi MV SR.	Podmienky vyhotovovania reprodukcií
3.4.3.	Language /scripts of material	slovenský	Jazyk/písmo archívnych dokumentov
3.4.4.	Physical characteristics and technical requirements	nepoškodený	Fyzický stav a technické požiadavky
3.4.5.	Finding aids	K dispozícii je nasledujúci neelektronický inventár, ktorý je poskytnutý v bádateľni archívu na požiadanie: Magda Zajacová: Štátna odborná škola pre ženské povolania v Brezne nad Hronom 1929-1950 Banská Bystrica 1983. Inventár e.č. 3886. <i>Štátny okresný archív Banská Bystrica</i>	Vyhľadávacie pomôcky

3.5.1.	Existence and location of originals	Ministerstvo vnútra Slovenskej republiky Štátny archív v Banskej Bystrici, Komenského 26, 974 01 Banská Bystrica.	Existencia a umiestnenie originálov
3.5.2.	Existence and location of copies	Nie je známe.	Existencia a umiestnenie kópií
3.5.3.	Related units of description	Nie sú známe.	Súvisiace jednotky opisu
3.5.4.	Publikation note	Informácie nie sú známe.	Informácie o publikovaní
3.6.1.	Note		Poznámka
3.7.1.	Archivist's note	Opis vyhotovila Oľga Kostiviarová na základe evidenčného listu archívneho fondu a informácií obsiahnutých v archívnej pomôcke uvedenej v kapitole Vyhľadávacie pomôcky.	Informácia o spracovateľovi a spracovaní
3.7.2.	Rules or conventions	Opis bol vyhotovený podľa ISAD(G): General International Standard Archival Description, Second Edition	Pravidlá alebo zásady
3.7.3.	Date(s) of descriptions	10.05.2017	Dátum vyhotovenia opisu